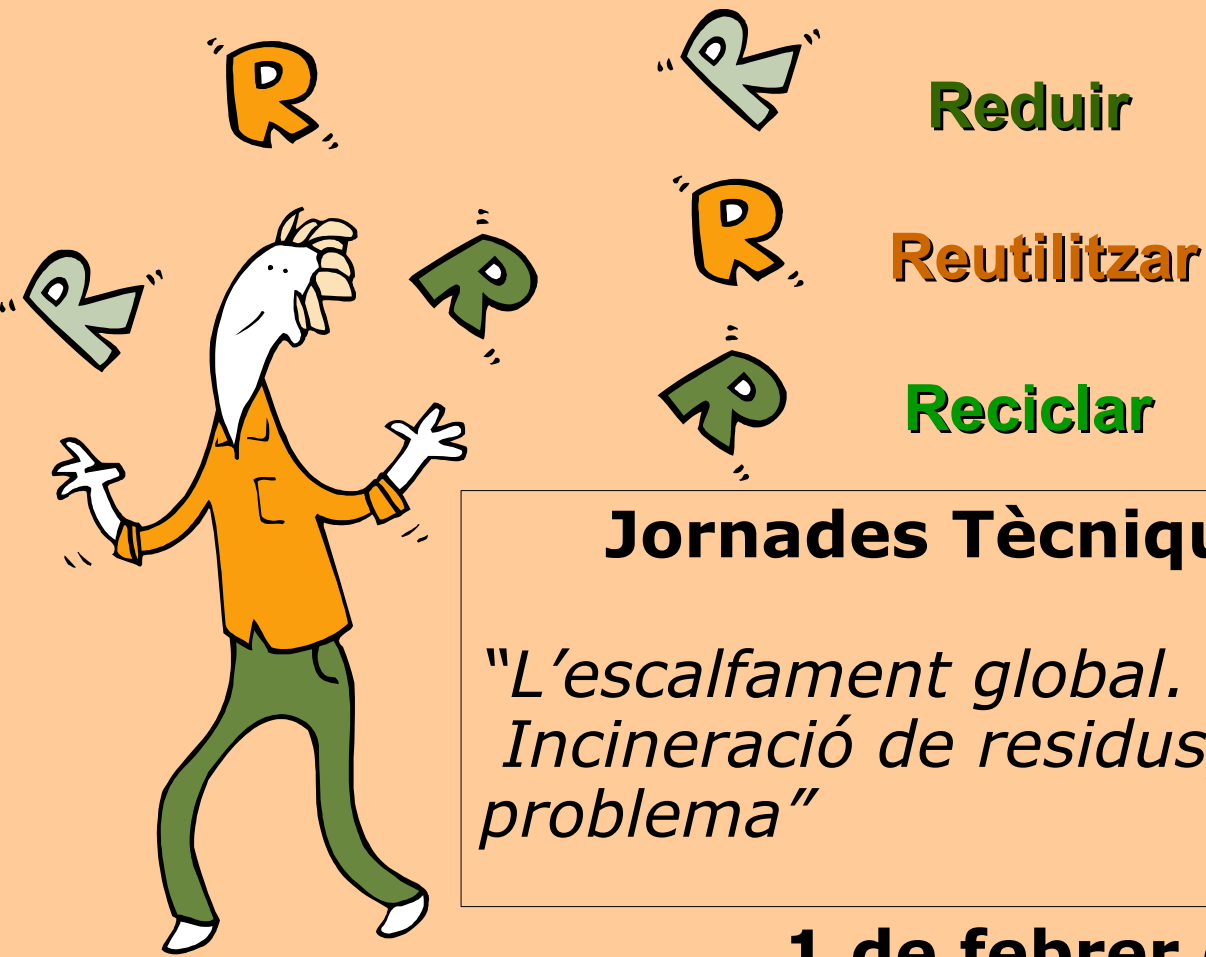

Proposta Pla Estratègic de gestió sostenible residus municipals (2010-2020)

Jornades Tècniques de debat

*"L'escalfament global.
Incineració de residus, solució o
problema"*

1 de febrer de 2010

cepa

CENTRE D'ECOLOGIA
I PROJECTES ALTERNATIUS

EdC Ecologistes
de Catalunya

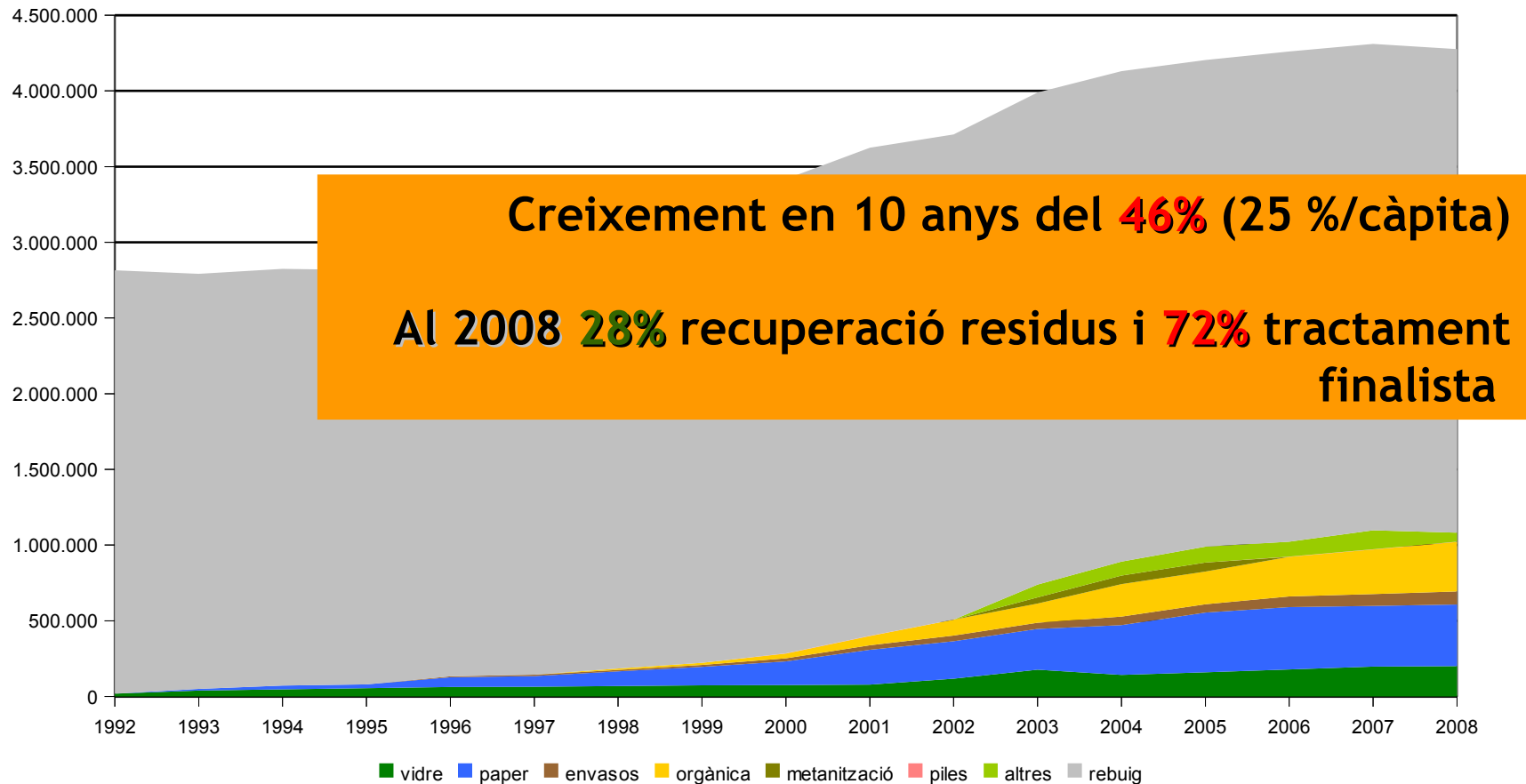

ÍNDEX

- 1. Resultats de producció i gestió de residus**
- 2. La situació de partida**
- 3. Fonaments estratègics**
- 4. Instruments d'ordenació**
- 5. Els objectius**
- 6. Descripció del model bàsic**
- 7. Infraestructures de rebuig**
- 8. Participació i qualitat democràtica**
- 9. Evolució de la producció de residus 2020**
- 10. Projecció evolució recuperació dels residus 2020**
- 11. Contribució escalfament global**

1.1. EVOLUCIÓ DE LA PRODUCCIÓ I GESTIÓ

Font:: elaboració pròpia a partir dades ARC

| Pàgina 3

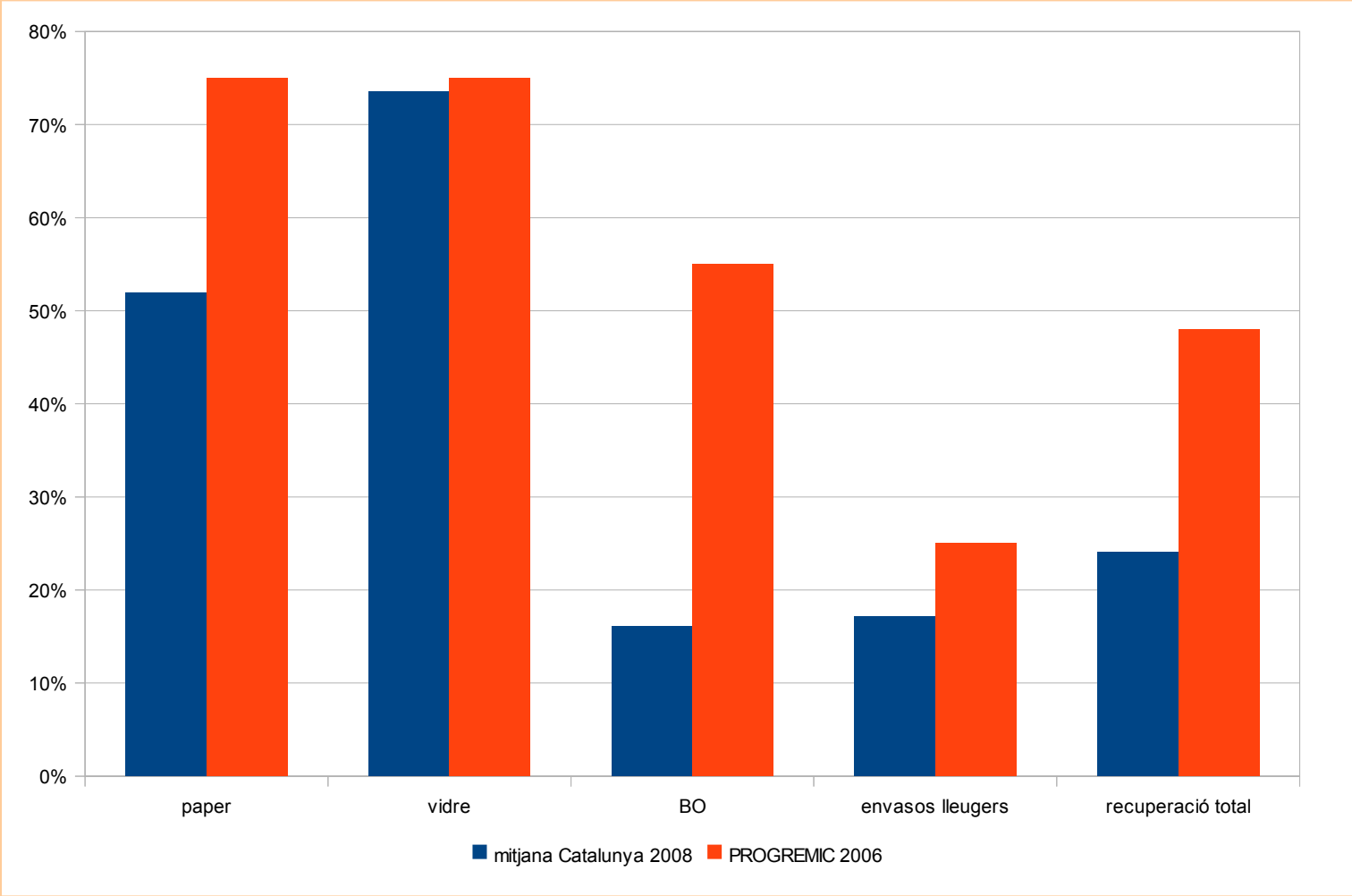
1.2. OBJECTIUS I RESULTATS DE RECUPERACIÓ

	Objectius 2006/12 ROGREMIC	Resultats 2006	Resultats 2008
FORM	55%	10,9%	16%
vidre	75%	48,4%	72%
paper	75%	40,0%	52%
envasos	25%	16,5%	18%
total	48%	22,8%	28%

Font: elaboració pròpia a partir dades de l'ARC

1.2. RESULTATS RECUPERACIÓ RESIDUS (2)

2. LA SITUACIÓ DE PARTIDA

- Les tendències de generació per habitant es van estabilitzant en un llindar alt.
- Canvis en la composició
- La major part va a tractament finalista. El creixement dels residus compensa la major recuperació.
 - Incompliment dels objectius de reciclatge en un context de creixent generació.
 - Prioritat pels tractaments resta per complir la directiva d'abocadors i promoció de la incineració en els models de gestió proposats.

2. LA SITUACIÓ DE PARTIDA (2)

- Legislació adequada. Manca de voluntat política i amb instruments insuficients.
- Incompliment dels objectius de reciclatge en un context de creixent generació.
- Manca d'una estratègia pública de gestió per a la prevenció i la sostenibilitat (el PROGREMIC no la considera).
- Manca de control, de justa distribució de responsabilitats i de transparència en tot el relacionat amb els costos econòmics, socials i ambientals dels residus municipals.

3. FONAMENTS ESTRATÈGICS

- A. **Prioritat d'una política preventiva:** el principi orientador és la reducció dels residus i de la seva afecció al medi i a la salut de les persones.
- B. **Proposar i desenvolupar una nova legislació** preventiva dels residus municipals.
- C. **Establir una nova distribució de responsabilitats socials**, econòmiques i ambientals. Aposta per la internalització de costos, la transparència i l'establiment d'un sistema d'incentius per a la prevenció. Revisió del cànon sobre la disposició del rebuig.

EL PRIMER PAS PER A LA PREVENCIÓ DRET A CONSUMIR SENSE GENERAR RESIDUS

| Pàgina 9

cepa

CENTRE D'ECOLOGIA
I PROJECTES ALTERNATIUS

EdC Ecologistes
de Catalunya

3. FONAMENTS ESTRATÈGICS (2)

- D. **Col·laboració del sector públic amb el sector privat** per definir les infraestructures i les tecnologies adequades per a la tria i recuperació dels materials dels residus tot tutelant els aspectes socials i ambientals.
- E. **Aplica el criteri material i estratègic** de que l'eix principal de tota política pública de gestió passa per aconseguir una bona separació i tractament de la FORM.
- F. **Plantejar un pla d'infraestructures no finalistes**, sota els criteris de proximitat, suficiència i simplicitat tecnològica – Tractament de la fracció orgànica i estabilització de les fraccions residuals.

4. INSTRUMENTS D'ORDENACIÓ PREVENTIVA

- **Llei catalana de prevenció dels residus** municipals i altres instruments reguladors complementaris.
- **Models de recollida adequats**, participatius i amb una distribució justa de responsabilitats.
- **Instal·lacions de tractament simples** i orientades a la recuperació i minimització d'impactes ambientals.

4.1. LLEI CATALANA DE PREVENCIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS.

- **Programes generals** i municipals de prevenció de residus
- Desenvolupar i aplicar una política de **responsabilitat ampliada del productor**
 - Pels envasos i embalatges: SIG's, SDDR, impost sobre els envasos, regulació pública de la seva gestió.
 - Per a les piles i bateries: SDDR
 - Pels productes problemàtics recollits a les deixalleries.
- **Regulació i limitació de les bosses de plàstic** i altres elements d'un sol ús
- **Cànon sobre la disposició del rebuig** que internalitzi els costos ambientals i sigui un incentiu per la reducció del rebuig.
- **Calendari d'abandonament de la incineració.**

5. OBJECTIUS A ASSOLIR 2010-2020

5.1. Objectius generals

5.2. La prevenció residus

5.3. Objectius de recuperació

5.1. OBJECTIUS GENERALS AL 2020

■ Generals:

- Reducció global: **10%**
- Reutilització: **50%**
- Recuperació: **65%**

A Catalunya usem i llencem més de 14 milions de bosses de plàstic cada cap de setmana.

Per avançar en la prevenció de residus i el consum responsable

Aquesta imatge ha de deixar de ser habitual

La campanya CATALUNYA LLIURE DE BOSSES promou l'aplicació d'un impost ecològic de 0'20€ per bossa, com a mecanisme desincentivador d'ús de la bossa de plàstic.

www.residusiconsum.org

CATALUNYA LLIURE DE BOSSES

Coordinada:

5.2. POTENCIAL DE PREVENCIÓ DE RESIDUS

- Reducció (80%) de les bosses de plàstic: **0,8%**
- Ampolles reutilitzables:
 - **1,5%** (reducció 20% vidre)
 - + 1,8% (reducció 20% Envasos lleugers)
- Reducció paper/cartró (publicitat,..): **3,7%** (20%)
- Altres: **2%** (8% voluminosos, etc 8%)

Captura de 130.000 tones d'envasos lleugers pel SDDR

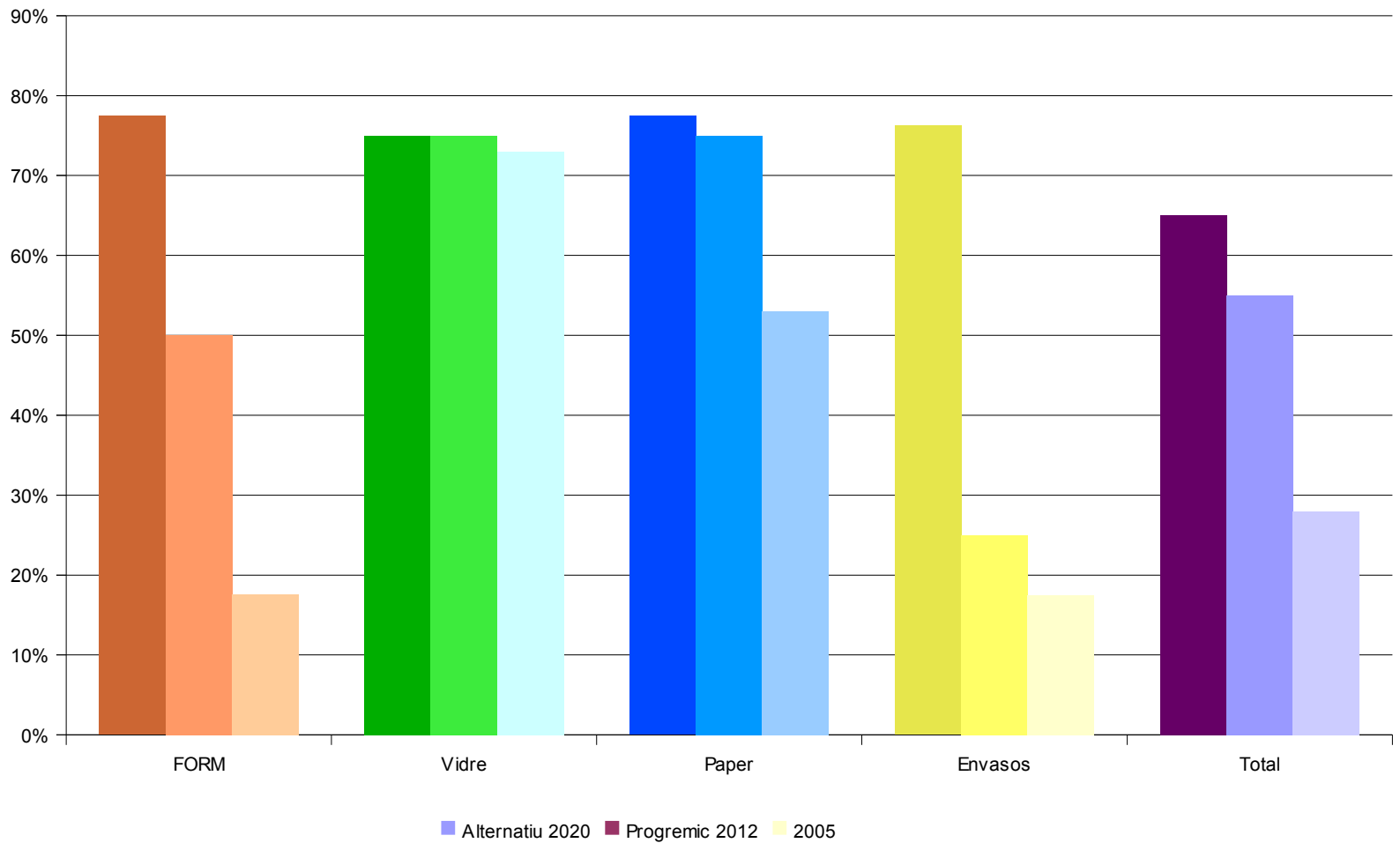
5.3. OBJECTIUS DE RECUPERACIÓ RESIDUS

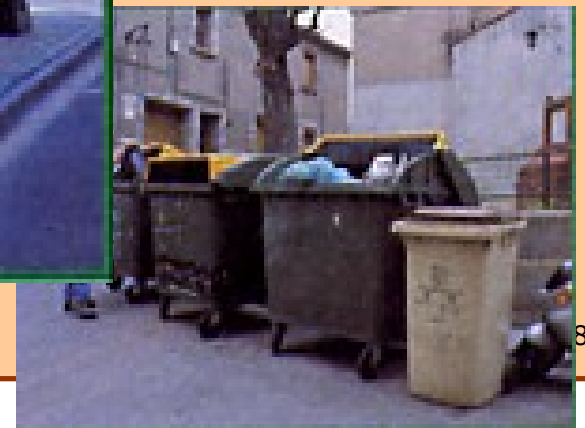
- Recuperació **primària**: 45%
 - Paper: 40%
 - Vidre: 61%
 - Orgànica: 77,5%
 - Envasos: 6%
- Recuperació **secundària**: 17,2%
 - Paper: 37,5%
 - Vidre: 14%
 - Envasos: 70%
- **Recuperació total: 65%**

COMPARACIÓ D'OBJECTIUS 2020

6. DESCRIPCIÓ MODEL BÀSIC

6.1. MODELS DE RECOLLIDA

Potenciar la participació ciutadana amb una atribució justa de responsabilitats

Simplicitat i proximitat dels sistemes de recollida

Una adequada distribució d'incentius socials i econòmics.

- La principal separació domèstica i la principal recollida municipal és la de la **fracció orgànica**.
- **Prioritat** sistema recollida PxP
- **SDDR** per a determinats envasos i det. residus especials.
- **Sistema públic de deixalleries** i deixalleries de **proximitat**.
- Segregació de la recollida de les **activitats econòmiques**

6.2. TRACTAMENT DELS RESIDUS

S'opta per una opció tecnològica de tractament que tendeixi a la simplicitat.

1. FORM:

1. Compostatge casolà i compostatge comunitari
 2. Compostatge agrícola,
 3. Compostatge planta oberta, tancada, metanització.
2. Canvi en la concepció tecnològica actual per a la major part del territori:
1. descentralització i simplificació mitjança plantes de petita capacitat, distribuïdes en xarxa i amb serveis tècnics, de maquinari i de gestió compartits.
 2. acostar la gestió als llocs de generació.
3. Fracció inorgànica: SDDR, SIG's i plantes de selecció.
4. Rebuig del triatge: estabilització i abocament.

MODELS DE SEGREGACIÓ

Amb fracció rebuig

Cinc fraccions:

- rebuig
- envasos
- orgànica
- paper
- vidre

Sistema estàndard 5 fraccions

Multimaterial:

- rebuig
- paper/envasos
- orgànica
- vidre

Mancomunitat la Plana (Osona)

Sense fracció de rebuig

Humit/sec:

- orgànica
- paper
- vidre
- inorgànica

Residu Mínim

6.3. COMPOSTATGE CASOLÀ

Impulsar l'autocompostatge per als veïns/es:

- Bonificació en la taxa per a aquelles llars que es tractin íntegrament els residus orgànics.
- Realització de Tallers (iniciàtic) i Cursos (aprofundiment).
- Seguiment per part del municipi per a garantir-ne la qualitat i la continuïtat.
- Especialment indicat per a les Pedanies.

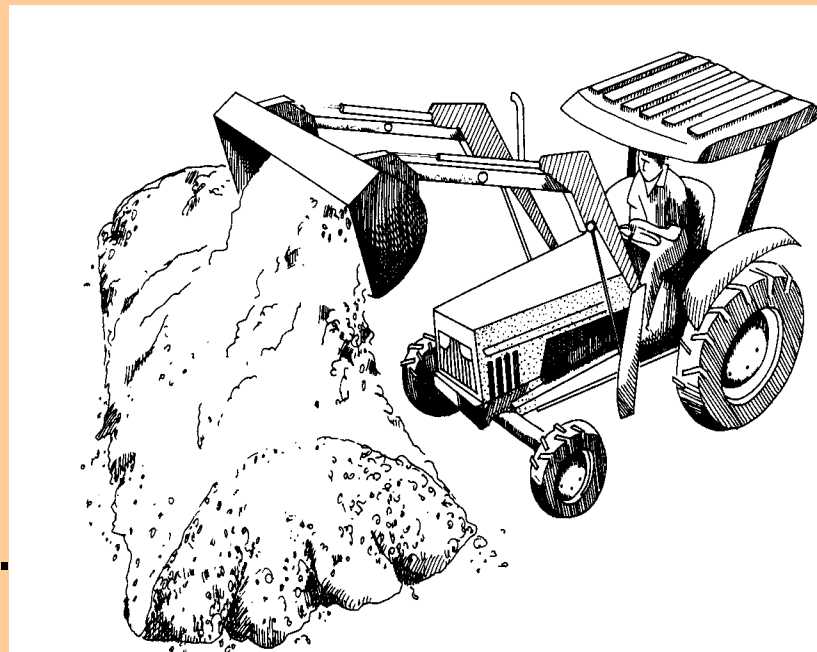

6.4. COMPOSTATGE AGRÍCOLA (O "A PAGÈS")

**Cla la simplificació tràmits i requeriments legals i tècnics
És la realització de COMPOST en una finca agrícola del municipi.
Es tracten els residus orgànics per a obtenir-ne ADOB ORGÀNIC.
Limitat a petites quantitats de FORM.**

DESCENTRALITZACIÓ

- **Estalvi en el transport** de la FORM (la Planta es troba al mateix municipi).
- **Remuneració** per a la pagesia.
- Permet la **traçabilitat** del producte.
- **Contacte directe** amb la gestió dels residus (en els dos sentits pagès/municipi).
- **Tecnologia simple.**

ESTALVI GLOBAL.

6.4. REQUERIMENTS EN EL COMPOSTATGE AGRÍCOLA

El compostatge agrícola aprofita recursos que sovint es troben en el mateix municipi:

- UN **ESPAI** TANCAT I PAVIMENTAT.
- **MAQUINÀRIA:** (VOLTEJADORA), TRITURADORA I GARBELL.
- ESPAI PER A **EMMAGATZEMAR** COMPOST ENLLESTIT.

**QUALITAT I
TRAÇABILITAT.**

cepa

CENTRE D'ECOLOGIA
I PROJECTES ALTERNATIUS

EdC Ecologistes
de Catalunya

6.5. CRITERIS INSTAL·LACIONS FORM

- PC (Planta de Compostatge): fins a 50.000 tones/any

- PAC (Planta Agrícola de Compostatge): fins a 1.000 tones/any

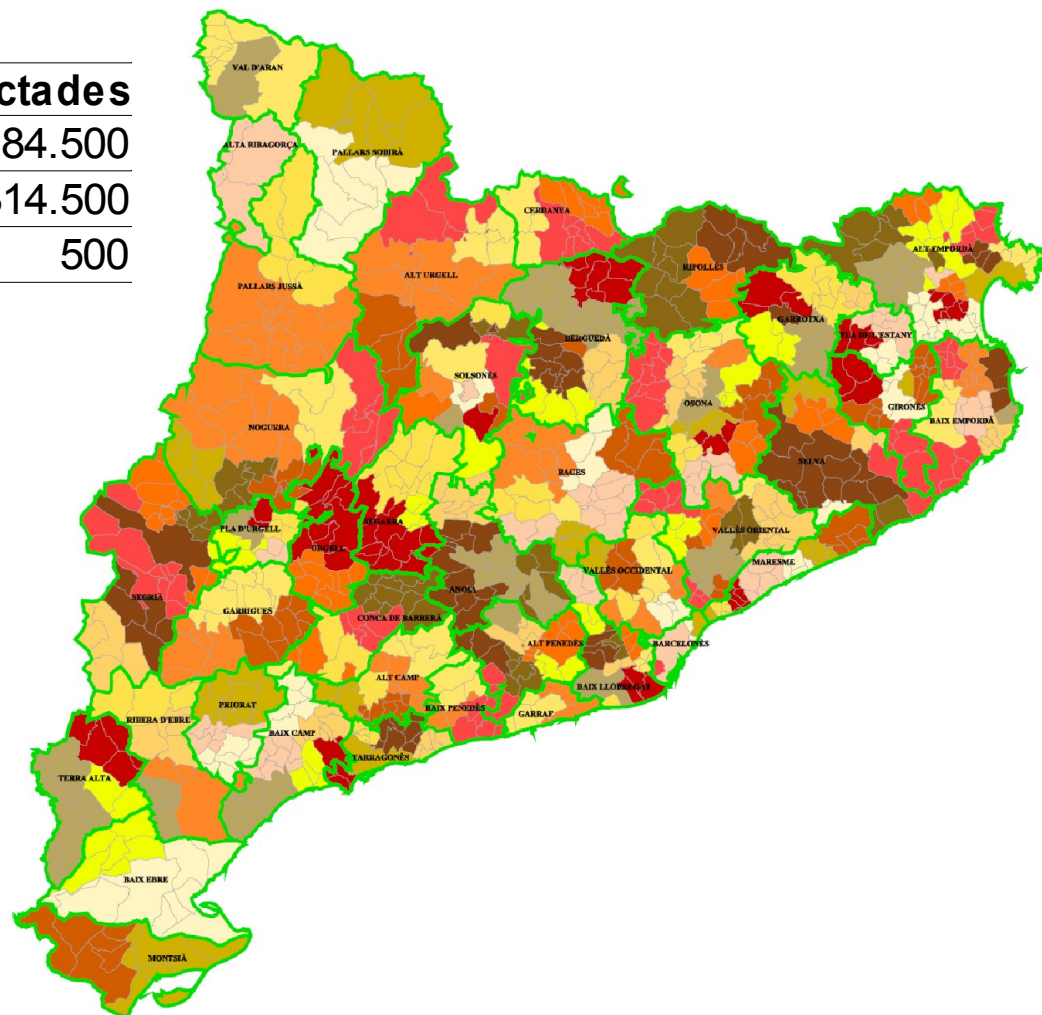

- PCM (Compostatge Comunitari i casolà): fins a 60 t/any

6.6. PLANTES DE TRACTAMENT DE FORM

Tipus planta	Nombre	Tones tractades
PAC	110	84.500
PC	93	1.314.500
PCM	12	500

6.7. PLANTES DE TRIATGE FIRM (1)

- superfície: de 3.000 a 6.000 m²
- capacitats: de 15.000 a 100.000 tones
- distàncies uns 30 km

7. INFRAESTRUCTURES REBUIG

- **D'estabilització** del rebuig previ a abocament
 - Compostatge gris
- **Abocadors**
 - Abocament del rebuig que no es pugui aprofitar
 - Abocadors solament quan s'hagi aplicat un Pla que asseguri la reducció i recuperació FORM i els residus dels objectius marcats
- **Tancament de les incineradores** existents
- **Descartar la crema de residus** en cimenteres, tèrmiques...

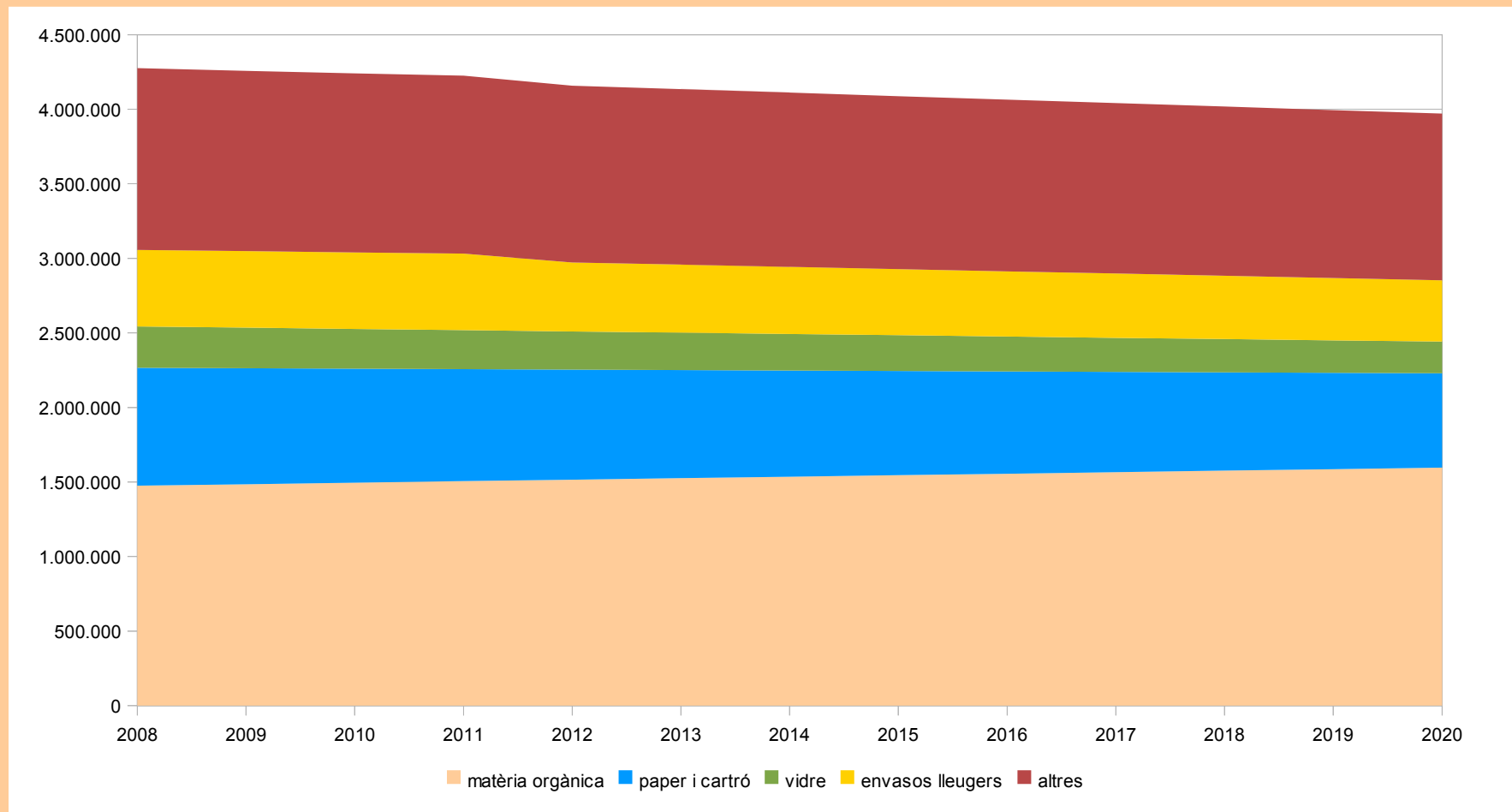

8. PARTICIPACIÓ I QUALITAT DEMOCRÀTICA

- Mecanismes de consulta i codecisió als territoris, entitats i societat civil.
- Educació ambiental permanent i amb recursos, assumit per totes les institucions i administracions
- Altres accions:
 - Promoció del compost de qualitat, organisme regulador compost,...
 - Control de la bona gestió de les plantes de compostatge
 - Solució bosses de plàstic per la FORM
 - Promoció de tancament del cicle dels materials. Promoció materials reciclats,...

9. EVOLUCIÓ PRODUCCIÓ RESIDUS (2010-2020)

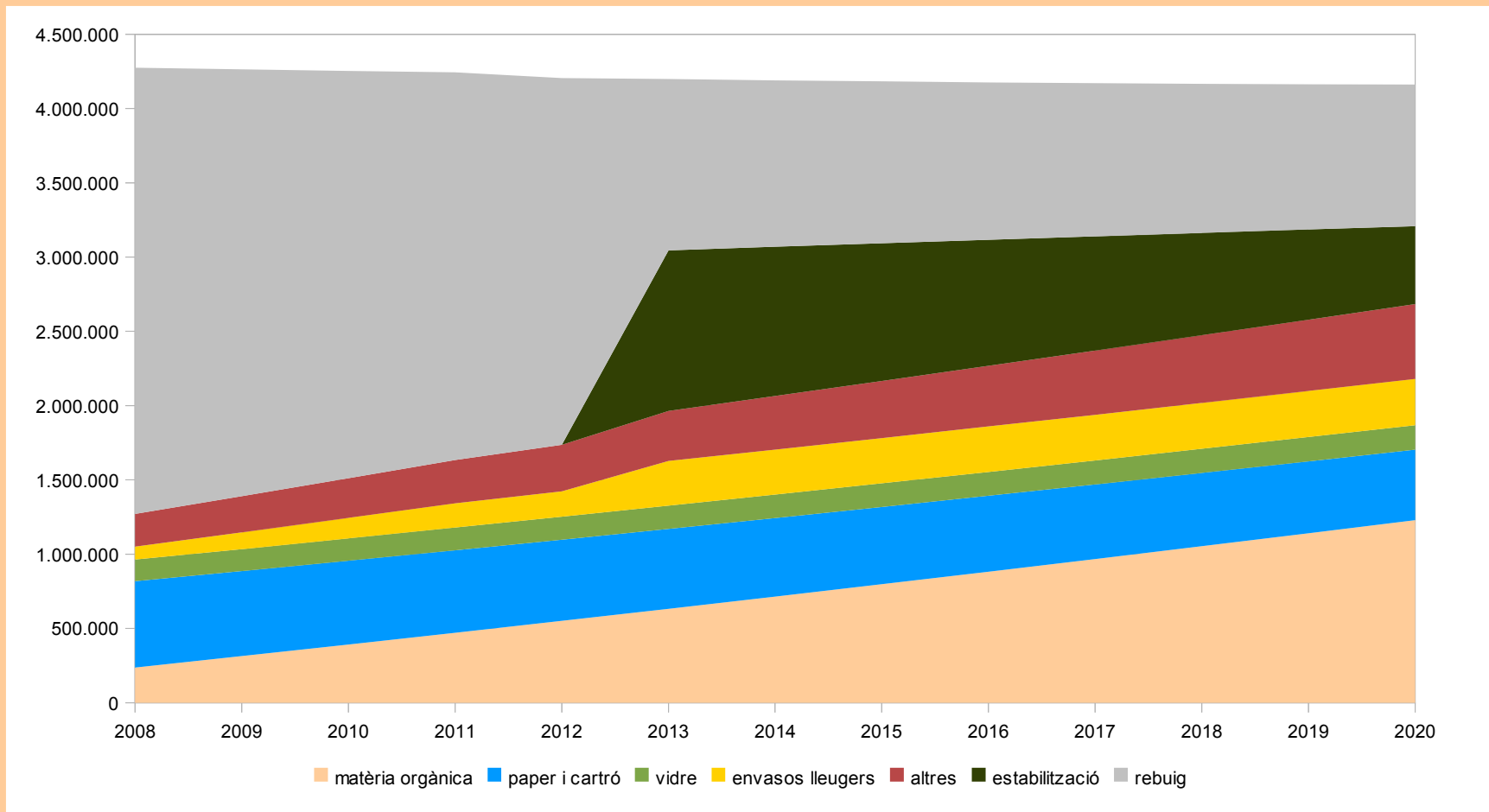

L'escat: preveu augment demogràfica de 500.000 persones al 2010

| Pàgina 31

10. PROJECCIÓ EVOLUCIÓ RECUPERACIÓ

11. CONTRIBUCIÓ ESCALFAMENT GLOBAL (1)

GLOBAL WARMING

- Es poden reduir 260.000 tones anuals de GEH
- El reciclatge permet estalviar més emissions que la incineració
- Un pla sense incineració contribueix més a l'estalvi d'emissions de GEH

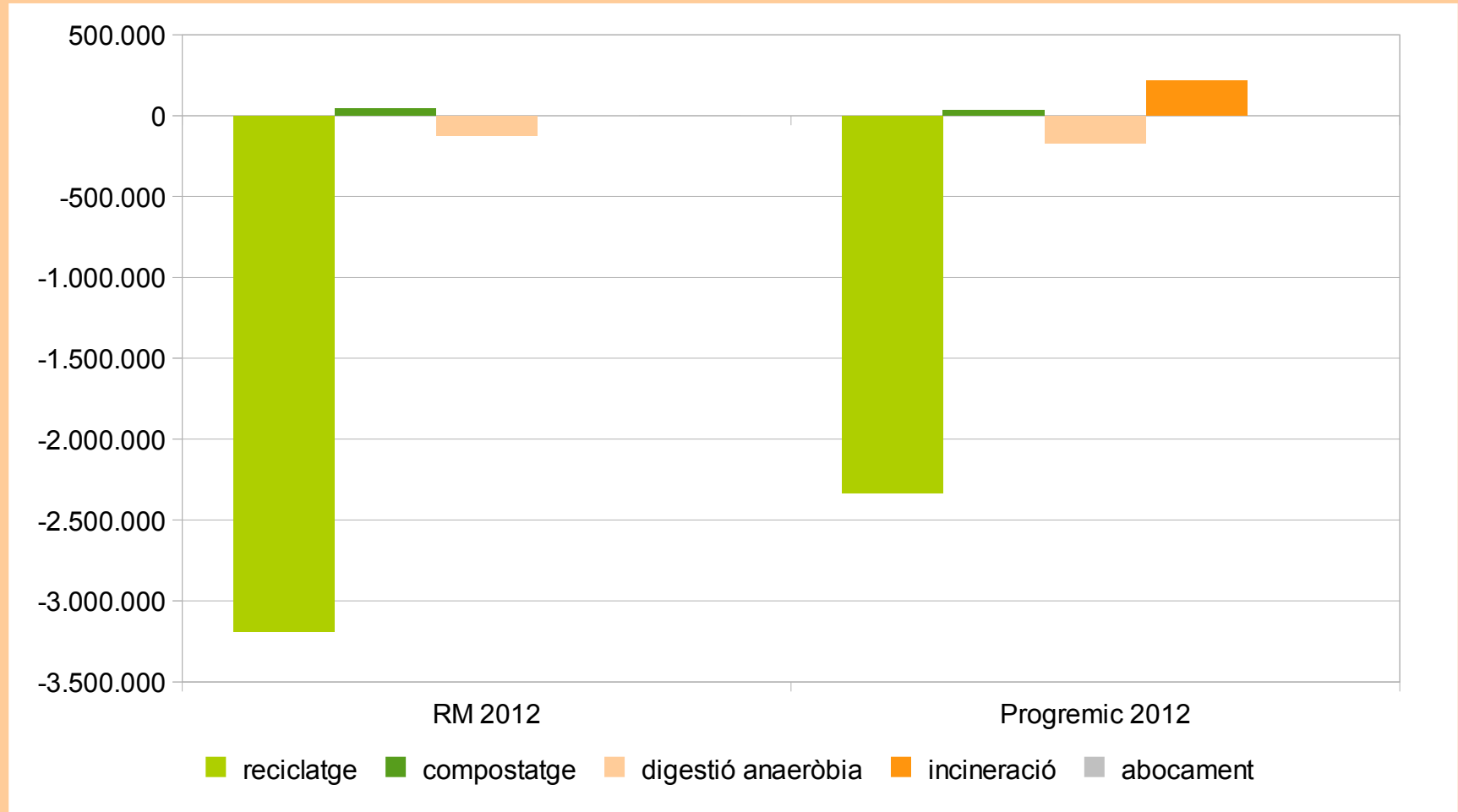
11. COMPARATIVA ESCENARIS CONTEMPLATS PROGREMIC I PLA ESTRATÈGIC (2)

Material	reciclatge	compostatge	digestió anaeròbia	incineració	abocament	Total Tones CO2-eq
RM 2012	-3.189.721	42.570	-125.167	0	1.978	-3.270.340
Progremic 2012	-2.334.438	30.622	-170.391	218.732	0	-2.255.475

Material	Progremic	alternatiu
Paper i cartró	75%	75%
vidre	75%	75%
envasos	25%	76%
Matèria orgànica	55%	76%

COMPARACIÓ D'EMISSIONS PROGEMIC (3)

EMISSIONS A CATALUNYA (2007)

- 58,17 milions de tones de CO₂ equivalent
- Un pla alternatiu sense incineració permetria estalviar 1.000.000 de tones anuals (1-2% de les emissions)

**Catalunya pot ser un dels països a
Europa que adopti també
l'Estratègia "Residu zero" !!**

